

Quin evangeli cal predicar enmig d'aquesta pandèmia?

L'Evangeli és bona notícia i comunicar-lo és portar un missatge joiós a les persones que l'escolten, perquè totes elles experimenten que l'entranya de l'Evangeli és un corrent de vida que renova i transforma. Sabent que, ben units a Jesucrist, hi ha futur i esperança.

D'aquí ve la pregunta: quina és la bona notícia que hem de comunicar en aquest temps de pandèmia? Quin Evangeli cal predicar en un moment de desànim i incertesa? L'Evangeli no es pot fondre malgrat la nostra feblesa. Hi ha espai per a anunciar i viure la paraula de Jesús.

Es diu, i és cert, que hi ha molta gent desanimada, cansada, fins i tot deprimida, que veuen la pandèmia com a quelcom que els supera i els deixa sense reacció. S'escampa la por al contagi i es viu de manera atemorida. Torna la invitació a quedar-se a casa i a tancar-se com a mitjà per tal de reduir l'impacte de la pandèmia sobre la població. La situació no és nova per a molts ancians que no s'han pogut moure de les residències des del mes de març i tan sols reben visites familiars o d'amics mitja hora a la setmana. Altres ancians cauen víctimes de la malaltia quan entra el virus allà on viuen, i la feblesa de la persona carregada d'anys no pot resistir el mal o no rep la cura que mereixeria per mor de mancances estructurals d'una sanitat que de vegades es comporta selectivament. El covid fa tants estralls en els ancians com en fa la solitud.

D'altra banda, la pandèmia provoca ràbia, suscita una resposta àirada en persones que es queden sense recursos davant d'aquesta situació econòmica tan dura. El covid està deixant sense feina molta gent i obliga a tancar botigues i empreses. Com a conseqüència, es perden les ganes de viure i de lluitar. No es veu la llum. La incertesa davant el futur obre la porta als violents, que s'aprofiten dels qui es manifesten demanant ajuda. Llavors s'introdueix tensió i desolació en una ciutat que camina apesurada tot perdent el seu esclat.

La pandèmia deixa particularment a l'estacada els pobres, els refugiats, els estrangers, els sense sostre, els joves sense casa ni recer, els infants que no tenen el que necessiten. Hi ha milers de persones que viuen en situacions extremes, per a les quals la supervivència constitueix el problema de cada dia. La pandèmia ha afegit dificultat a les mancances que ja patien, i molts d'ells depenen d'allò que reben, necessitats de les coses més elementals.

Així, doncs, davant d'un món sacsejat per un mal pertinaç i inquietant, ens volem preguntar: quin és l'Evangeli que cal anunciar en aquest temps de covid?

El primer Evangeli que hem de proclamar és el de la pregària.

Malgrat que hi ha moltes persones que desconeixen la possibilitat de pregar que té l'ésser humà, sobretot quan es troba ofegat per la solitud o el desànim, quan li manquen les forces per a continuar avançant en el camí de la vida, quan la malaltia o la mort el colpegen a ell o a persones que estima. La pregària és adreçar-se a un «Tu» quan sembla que no hi ha cap «tu», és dialogar amb algú que t'escolta quan diries que ets un naufrag en alta mar, és confiar el teu sofriment a Algú que et coneix i que coneix la teva paraula abans que la pronunciïs.

Penso que cal proposar de nou la pregària com a remei de l'ànima. Gosaria dir que la bona notícia d'un Déu que ens escolta i ens consola, d'un Pare que ens espera i ens comprèn, s'ha de comunicar a tothom, sense distincions entre els qui creuen i els qui no creuen, els qui havien cregut i els qui potser creuran, els qui són fermes en la fe i els qui se senten lluny de Déu.

No n'hi ha prou amb les teràpies d'ordre psicològic que tracten les emocions, ni amb les tècniques d'autoajuda. Té molta importància una vida espiritual madura. Per arribar-hi, però, cal començar anunciant l'Evangeli de la pregària, que és el fonament d'una vida oberta a Aquell que és la font de tota esperança.

El segon evangeli que hem de viure és el de l'amor.

Per Jesús és fonamental l'amor a Déu i l'amor als altres (Mateu 22,37-39). Ningú no pot pretendre salvar-se sol, sense els altres, al marge d'ells. Ningú no pot confinar l'amor i reduir-lo a un amor exclusiu, abocat sobre el propi «jo». Més aviat, si algú confina la seva capacitat d'estimar i pensa tan sols en ell, acabarà confinant la seva humanitat i potser acabarà perdent el gust de la vida. El qui no assaboreix la vida mitjançant l'amor als altres, acaba caient en la indiferència absoluta. I aleshores, es diu, «és igual viure que morir».

Precisament amb la segona onada de pandèmia ha augmentat el nombre de persones que han negat el valor de la pròpia vida i han caigut en el pou sense fons del suïcidi. No podem jutjar ningú, i menys quan les conseqüències econòmiques del covid colpeixen tantes persones i les deixen sense esma per refer-se de pèrdues insostenibles. Quantes il·lusions tallades de soca-rel! Altres queden condemnats a la solitud i, en darrer terme, a la desesperació. D'altra banda, la preocupació per la pròpia salut, portada a l'extrem, pot convertir-se en un bumerang perillós, en una arma mortífera que primerament és por i acaba essent angoixa existencial. Vèncer aquesta preocupació exagerada per un mateix no és una qüestió purament psicològica. Al darrere hi ha una pregunta a fer-se, que és de tipus espiritual: quin lloc ocupen els altres en la meua vida? Proclamar "l'Evangeli de l'altre" significa que l'altra persona és, per ella mateixa, una bona notícia, un missatge d'humanitat que fa retornar als orígens, quan Déu crea l'ésser humà, home i dona.

El tercer Evangeli que hem de comunicar és el de la pau.

S'equivoquen de mig a mig els qui en aquests moments afegeixen violència a un món ple d'esquinçaments personals i socials. Cert que la pandèmia és una violència provinent d'un mal obscur, una agressió que sembla no tenir fi. Llavors, la via fàcil és la dels negacionistes que creen el caos amb un discurs que alimenta alhora l'autoritarisme populista i l'anarquia destructora.

La resposta real, però, és la justícia social, la protecció dels pobres i dels dèbils, el suport donat als qui es troben a la misèria, la solidaritat amb els qui pateixen. En aquesta resposta s'hi han d'implicar tots els agents socials, començant pels governants. L'Evangeli de la pau i de la justícia ha d'arribar a tothom.

El covid està essent una prova llarga i dura que deixa les persones tocades físicament però també anímicament. La sensació de trobar-se atrapat, la realitat de famílies senceres sense recursos, l'atur disparat ... crea un sentiment d'impotència que fàcilment es tradueix en una agressivitat interior, la qual posteriorment s'exterioritza. Però el compromís a favor d'un món en pau és inajornable, hi hagi o no hi hagi pandèmia. Cal lluitar contra la violència interior comunicant la bona notícia de l'Evangeli de la pau. No em refereixo amb això a la tranquil·litat del qui s'evadeix. El covid ens posa davant dels ulls un món que cal dibuixar entre tots. La força de l'Evangeli és decisiva per a fer-lo possible. La bona nova que són els altres, la pregària i la pau ha de ser comunicada arreu. Els cristians tenim la missió de ser portadors d'aquest Evangeli.